

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Γραμματείας

προς : τη Συνέλευση

Θέμα : **Ομάδες επαφής με την κοινωνία των πολιτών**

Διαβιβάζονται συνημμένως στα μέλη της Συνέλευσης οι εκθέσεις που συντάχθηκαν μετά τις συνεδριάσεις των οκτώ ομάδων επαφής, που πραγματοποιήθηκαν από 10 έως 18 Ιουνίου 2002, με εκπροσώπους των αντίστοιχων τομέων της κοινωνίας των πολιτών.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Πρόεδρος της ομάδας : κ. Klaus Hänsch

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 105 (74 οργανώσεις)

Το πρωί της Πέμπτης 13 Ιουνίου, πραγματοποιήθηκε μια συνεδρίαση με εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον «κοινωνικό» τομέα, υπό την προεδρία του κ. Klaus Hänsch, μέλους του Προεδρείου της Συνέλευσης. 74 οργανώσεις είχαν εγγραφεί για να συμμετάσχουν στη συνεδρίαση – περίπου 80 άτομα ήταν παρόντα στη συνεδρίαση, από τα οποία τα 30 έλαβαν τον λόγο.

Οι συμμετέχοντες προέρχονταν από πολλές και διάφορες ομάδες συμφερόντων, πράγμα που αντικατοπτρίζεται στον μεγάλο αριθμό θεμάτων που συζητήθηκαν. Ο κ. Hänsch άνοιξε τη συζήτηση υπογραμμίζοντας τη σημασία των συνεδριάσεων των διαφόρων ομάδων επαφής, χάρις στις οποίες παρέχεται η ευκαιρία στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να συμβάλουν και αυτές στις εργασίες της Συνέλευσης. Μια νέα τέτοια ευκαιρία θα είναι η σύνοδος της ολομέλειας στις 24-25 Ιουνίου, για την οποία η κάθε ομάδα επαφής έχει κληθεί να ορίσει ορισμένους εκπροσώπους που θα λάβουν τον λόγο εξ ονόματος του τομέα τους. Ο κ. Hänsch παρέσχε στην ομάδα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη διοργάνωση της συνόδου της ολομέλειας.

Το παρόν συνοπτικό σημείωμα δεν αποτελεί εξαντλητική καταγραφή όλων των θεμάτων που ετέθησαν στη συζήτηση. Υπήρξαν όμως ορισμένα θέματα στα οποία αναφέρθηκαν πολλοί ομιλητές, ενώ μερικά βασικά θέματα μπορούν να θεωρηθούν ως γενικού ενδιαφέροντος για το σύνολο του τομέα. Αυτά είναι τα ακόλουθα :

- Ορισμένοι ομιλητές ζήτησαν την πλήρη ενσωμάτωση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στη Συνθήκη, ενώ μερικοί ζήτησαν επίσης να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του ώστε να περιλαμβάνει και θέματα όπως το δικαίωμα παιδείας.
- Πολλοί ζήτησαν να αναγνωριστεί και τυπικά στη Συνθήκη ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και το δικαίωμά της να γνωμοδοτεί.
- Τονίστηκε κατ' επανάληψη η διαρκώς αυξανόμενη χρησιμοποίηση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού και ορισμένοι ομιλητές ζήτησαν την τυπική αναγνώριση του γεγονότος αυτού στη Συνθήκη.

- Πολλοί συμμετέχοντες ζήτησαν να υπάρξει μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, με ρητή αναγνώριση της «κοινωνικής» οικονομίας στη Συνθήκη και με την προσθήκη στόχων όπως η πλήρης απασχόληση, η εξάλειψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και η βιώσιμη ανάπτυξη.
- Ορισμένοι άλλοι πρότειναν να υπάρξει μια περισσότερο συγκροτημένη προσέγγιση της διαδικασίας της Λισαβόνας, με ταυτόχρονη έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για την οικονομία και την απασχόληση κατά το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Διατυπώθηκε επίσης το αίτημα για μεγαλύτερη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις διαδικασίες αυτές.
- Αρκετοί ομιλητές ζήτησαν να δοθεί μεγαλύτερη υποστήριξη στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, στους συνεταιρισμούς και στους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.
- Ζητήθηκε μεγαλύτερη αναγνώριση για τις οικογένειες και μεγαλύτερη υποστήριξή τους, καθώς και περισσότερη έμφαση στη βελτίωση της αντιμετώπισης των μεταναστών.
- Υπήρξαν αρκετές εκκλήσεις για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων ώστε να δοθεί τέλος στις διακρίσεις λόγω φύλου και ερωτικού προσανατολισμού, καθώς και στις διακρίσεις εις βάρος των αναπήρων.
- Αρκετοί ομιλητές που προέρχονταν από ιδρύματα επιστημονικής έρευνας υπογράμμισαν τη σημασία της επιστήμης ως κινητήριας δύναμης της ευρωπαϊκής οικονομίας και ζήτησαν να δοθεί μεγαλύτερη υποστήριξη από την Ένωση στη βασική επιστημονική έρευνα.

Ο πρόεδρος εξέφρασε την ικανοποίησή του για αυτές τις διάφορες προτάσεις, οι οποίες αποτελούν σημαντική συμβολή στις εργασίες της Συνέλευσης. Μετά από ορισμένες σύντομες παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων σημείων, ο πρόεδρος κάλεσε τους συμμετέχοντες να ορίσουν τους ομιλητές που θα εκπροσωπήσουν τον τομέα τους κατά τη σύνοδο της ολομέλειας στις 24-25 Ιουνίου.

Συμφωνήθηκε ότι οι εκπρόσωποι του κοινωνικού τομέα θα ορίσουν οι ίδιοι τρία άτομα που θα λάβουν τον λόγο για πέντε λεπτά το καθένα. Επί πλέον, τα θέματα της εξάλειψης των διακρίσεων θα τα καλύψει η κα Mary McPhail του European Women's Lobby, τα δε οικονομικά/κοινωνικά θέματα θα τα καλύψει η κα Rita Kessler της Association Internationale de la Mutualité.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πρόεδρος της ομάδας : κ. Γεώργιος Κατηφόρης

Αριθμός εγγεγραμμένων οργανώσεων : 14

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 20

Στη συνεδρίαση προήδρευσε ο κ. Γεώργιος ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ, μέλος του Προεδρείου της Συνέλευσης.

Μετά από την εισαγωγή που έκανε ο κ. Κατηφόρης σχετικά με τους στόχους και τη μέθοδο εργασίας της ομάδας επαφής, δόθηκε ο λόγος στον κ. David Lawrence, Διευθυντή στη ΓΔ «Περιβάλλον» -

Διεύθυνση Α : Βιώσιμη Ανάπτυξη και Μέσα Πολιτικής, ο οποίος παρουσίασε, ανεπίσημα, ορισμένα σχέδια και ορισμένους στόχους της Γενικής Διεύθυνσης «Περιβάλλον».

Στη συνέχεια έλαβαν τον λόγο οι εκπρόσωποι των ακόλουθων οργανώσεων : Eurogroup for Animal Welfare, European Agricultural Convention, European Landowners Organisation, European Women's Lobby, European Environmental Bureau.

Κυριότερες προτάσεις των εκπροσώπων των οργανώσεων :

Θεμελιώδη δικαιώματα

1. Να συμπεριληφθούν τα περιβαλλοντικά δικαιώματα στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος θα πρέπει να αναδιατυπωθεί ώστε να αναφέρεται σε δικαιώματα.
2. Να προστεθούν στα θεμελιώδη δικαιώματα το δικαίωμα πρόσβασης σε υγιεινά τρόφιμα, το δικαίωμα στην πληροφόρηση, το δικαίωμα σε καθαρό περιβάλλον και καθαρό νερό, το δικαίωμα σε περιβαλλοντικές υπηρεσίες και το δικαίωμα σε τρόφιμα που δεν περιέχουν γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.
3. Να προστεθεί στη Συνθήκη η έννοια της καλής διαβίωσης των ζώων.

Καθήκοντα της Ένωσης

1. Να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων και την τήρηση των βασικών αρχών της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης, ιδίως όπως ορίζονται στα άρθρα 2, 6, 174 και 228 της Συνθήκης ΕΚ.
2. Να αναθεωρήσει τους στόχους της γεωργικής πολιτικής, ευθυγραμμίζοντας το άρθρο 33 προς τις απαιτήσεις της αειφορίας, της παραγωγής τροφίμων ποιότητας, της προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος, και της ενδεδειγμένης και έλλογης ανάπτυξης της υπαίθρου.
3. Να μην καταρτίσει κανένα οριστικό κατάλογο αρμοδιοτήτων.
4. Να αναπτύξει εκ παραλλήλου μια γεωργική πολιτική και μια πολιτική για την ύπαιθρο οι οποίες θα περιλαμβάνουν την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και θα διασφαλίζουν τη βιοποικιλότητα και την ορθή διαχείριση του εδάφους και των υδάτων, αντικαθιστώντας τον στόχο της παραγωγής με τον στόχο της ανάπτυξης της υπαίθρου.
5. Να προωθήσει τις τοπικές παραδόσεις και τα παραδοσιακά επαγγέλματα, ιδίως στον τομέα της παραγωγής τροφίμων, και να προωθήσει τον αγροτικό τουρισμό.
6. Να καταργήσει τη Συνθήκη Ευρατόμ.

Αναγκαία μέσα

1. Να αντικατασταθεί η ομοφωνία με ειδική πλειοψηφία και συναπόφαση για τις αποφάσεις που αφορούν το περιβάλλον, με την τροποποίηση του άρθρου 175 παρ. 2 και του άρθρου 99 της Συνθήκης ΕΚ, όπως και για όλα τα υπόλοιπα θέματα.
2. Να προβλεφθεί δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο για θέματα περιβάλλοντος.
3. Να συμπεριληφθεί μια γενική διάταξη στη Συνθήκη που να προβλέπει την ευρεία και ανοικτή συμμετοχή του κοινού την κατάλληλη στιγμή.
4. Να επεκταθούν οι απαιτήσεις διαφάνειας σε όλα τα όργανα και οργανισμούς της ΕΕ.
5. Να δοθεί τέλος στο απόρρητο των εργασιών του Συμβουλίου το οποίο θα πρέπει να συνέρχεται δημοσίως.
6. Να μην δοθεί στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κανένας πρόσθετος ρόλος εκπροσώπου της κοινωνίας των πολιτών.
7. Να ενισχυθούν οι υπάρχοντες θεσμοί : να βελτιωθούν η διαφάνεια και η δημοκρατική λειτουργία των υπάρχοντων θεσμικών οργάνων, να διευρυνθούν οι εξουσίες συναπόφασης του ΕΚ καθώς και να του δοθεί (περιορισμένο) δικαίωμα πρωτοβουλίας.

Επικουρικότητα και αρμοδιότητες

Να γίνει αποκέντρωση της γεωργικής πολιτικής.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ

Πρόεδρος της ομάδας : κ. Giuliano Amato

Αριθμός εγγεγραμμένων οργανώσεων : 43

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 65

1. Ο κ. Giuliano Amato, Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, προήδρευσε της συνεδρίασης της ομάδας επαφής στην οποία συμμετείχαν αντιπρόσωποι του πανεπιστημιακού κόσμου και των εργαστηρίων ιδεών ("*think tanks*"), στα πλαίσια της προετοιμασίας της συνόδου της Συνέλευσης στις 24-25 Ιουνίου που θα είναι αφιερωμένη στην ακρόαση της κοινωνίας των πολιτών. Περίπου σαράντα οργανώσεις είχαν εγγραφεί για να συμμετάσχουν στη συνεδρίαση αυτή (βλ. επισυναπτόμενο κατάλογο), από τις οποίες εκπροσωπήθηκαν τελικά περίπου τριάντα.

2. Ο κ. Amato άνοιξε τη συζήτηση τονίζοντας ότι πρόκειται για μια πρώτη συνάντηση που αποσκοπεί στο να φέρει σε επαφή τις διάφορες οργανώσεις. Τις προέτρεψε δε να συνεργαστούν μεταξύ τους και να αυτοργανωθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών της Συνέλευσης και ιδίως να γνωστοποιούν τις απόψεις τους χωρίς καθυστέρηση σχετικά με τα έγγραφα που προκύπτουν από τις εργασίες αυτές. Ο πρόεδρος προέβη στη διαπίστωση ότι στο εσωτερικό της ομάδας επαφής μπορούν να εντοπιστούν πέντε υποομάδες :

- ο ακαδημαϊκός κόσμος (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, άλλες ad hoc οργανώσεις)
- τα εργαστήρια ιδεών (*think tanks*)
- τα κινήματα που προωθούν την ευρωπαϊκή ιδέα, πολλά από τα οποία αποτελούνται από νέους ή φοιτητές
- οι οργανισμοί επιστημονικής έρευνας
- άλλες ΜΚΟ της κοινωνίας των πολιτών που εκπροσωπούν διάφορους χώρους (ευρωπαϊκή ιθαγένεια, κίνημα των γυναικών, κλπ . . .), οι οποίες συμμετέχουν συχνά και σε άλλες τομεακές ομάδες επαφής.

3. Ο πρόεδρος υπογράμμισε πόσο σημαντικές είναι η εμπειρογνωμοσύνη που συνεισφέρει ο ακαδημαϊκός κόσμος και η στήριξη που παρέχει η κοινωνία των πολιτών για τη νομιμοποίηση του τελικού αποτελέσματος των εργασιών της Συνέλευσης. Θα πρέπει επομένως να εξεταστεί, μετά τη σύνοδο της Συνέλευσης της 24ης/25ης Ιουνίου, με ποιο τρόπο θα συνεχιστεί η ανταλλαγή απόψεων με την κοινωνία των πολιτών γενικότερα και, ενδεχομένως, με συγκεκριμένη ομάδα επαφής που θα αποτελείται από ακαδημαϊκούς κύκλους και εργαστήρια ιδεών. Η συμμετοχή σε αυτή την ομάδα επαφής μπορεί να ποικίλει ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα. Επίσης, μπορούν να κληθούν να συμμετάσχουν στις ομάδες επαφής και εμπειρογνώμονες, το δε Φόρουμ της Συνέλευσης θα συνεχίσει να είναι αποδέκτης διαφόρων εισηγήσεων.

4. Ο πρόεδρος κάλεσε στη συνέχεια τους συμμετέχοντες να προβούν στην παρουσίαση της οργάνωσης ή του δικτύου (π.χ. AGORA ή CEPS/EPIN) που εκπροσωπούν, καθώς και των σημερινών ή μελλοντικών δραστηριοτήτων τους που έχουν σχέση με τις εργασίες της Συνέλευσης. Οι συμμετέχοντες είχαν επίσης τη δυνατότητα να εκθέσουν σε γενικές γραμμές τις απόψεις τους για τη λειτουργία της Συνέλευσης καθώς και για τα διάφορα θέματα που εξετάζονται σε αυτήν. Στο παρόν στάδιο, μπορούν να επισημανθούν τα ακόλουθα :

- Πολλοί συμμετέχοντες έθεσαν το ερώτημα ποιο θα είναι το τελικό αποτέλεσμα της Συνέλευσης, και ιδίως ποια μέθοδος θα χρησιμοποιηθεί για την ενδεχόμενη σύνταξη μιας θεμελιώδους Συνθήκης και ποια θα είναι η δομή της Ένωσης που θα αντικατοπτρίζεται σε αυτήν. Οι εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Φλωρεντίας υπενθύμισαν ότι διαθέτουν ιδιαίτερη πείρα στην ανασύνταξη Συνθηκών και δήλωσαν ότι είναι έτοιμοι να συνεχίσουν τις εργασίες τους λαμβάνοντας υπόψη το νέο πλαίσιο που δημιουργεί η Συνέλευση. Κι άλλα πανεπιστημιακά κέντρα ή *think tanks* δήλωσαν επίσης ότι είναι πρόθυμα να συμβάλουν στο εγχείρημα αυτό, ιδίως όσον αφορά τα θεσμικά θέματα ή αυτά που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή άμυνα. Ο πρόεδρος τόνισε ωστόσο ότι τα οικονομικά μέσα που διαθέτει η Συνέλευση είναι περιορισμένα.

- Οι συμμετέχοντες έθεσαν επίσης το ζήτημα του πώς θα πρέπει να επιτευχθεί η μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στην εν εξελίξει συνταγματική διαδικασία. Πολλοί υποστήριξαν την ιδέα να διοργανωθεί δημοψήφισμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την έγκριση των αποτελεσμάτων της Συνέλευσης ή της Διακυβερνητικής Διάσκεψης, ή ακόμα να διανεμηθεί προηγουμένως ένα ερωτηματολόγιο σε όλους τους ευρωπαίους σχετικά με το ποιες είναι οι προσδοκίες τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση (όπως ήδη έγινε στην Ουγγαρία από την ECOSTAT). Πολλές ομάδες νέων αναφέρθηκαν στις πρωτοβουλίες τους (π.χ. AEGEE, Génération européenne), και ιδίως στη σύνταξη ενός μανιφέστου (διεθνείς φοιτητές της Σχολής Πολιτικών Επιστημών, Παρίσι), ή ακόμα ζήτησαν να αυξηθούν οι δυνατότητες κινητικότητας ή εκμάθησης γλωσσών. Μια άλλη ιδέα που αναφέρθηκε ήταν να προβλεφθεί στις Συνθήκες συγκεκριμένος τρόπος για τη συστηματική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην ευρωπαϊκή διαδικασία λήψεως αποφάσεων.
- Ετέθησαν επίσης πολλά θεσμικά θέματα, ιδίως σχετικά με τις εκτελεστικές αρμοδιότητες (σχέση μεταξύ Επιτροπής και Συμβουλίου), τη συνοχή των εξωτερικών δράσεων, ή ακόμα την προβληματική των δημόσιων οικονομικών της ΕΕ. Ορισμένοι πρότειναν να προσδιοριστούν οι νομοθετικές αρμοδιότητες του Συμβουλίου και να γενικευτεί η εφαρμογή της διαδικασίας συναπόφασης.
- Οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί επιστημονικής έρευνας τόνισαν τον σημαντικό ρόλο της έρευνας και της καινοτομίας στην ευρωπαϊκή κοινωνία και την αλληλεπίδραση αυτών των δύο με τον κόσμο της βιομηχανίας. Οι διακυβερνητικοί οργανισμοί έρευνας (EIROForum) υπογράμμισαν τη σημασία που έχει ως προς το θέμα αυτό η ύπαρξη ενός κοινού ευρωπαϊκού οράματος. Το πρόγραμμα GALILEO αποτελεί παράδειγμα μιας τέτοιας στενότερης συνεργασίας μεταξύ ερευνητικών οργανισμών (εν προκειμένω του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος) και της Ευρωπαϊκή Κοινότητας. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα μπορούσε να εκπροσωπείται τακτικότερα σε αυτούς τους διάφορους οργανισμούς, μέσω της Επιτροπής για παράδειγμα. Στην περίπτωση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, αυτό σημαίνει ότι οι Συνθήκες θα πρέπει να προβλέπουν την αρμοδιότητα της Ένωσης σε διαστημικά θέματα. Τέλος, τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη κινητικότητας τόσο των ερευνητών όσο και των στελεχών των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και των διακυβερνητικών ερευνητικών οργανισμών.

- Οι οργανώσεις των γυναικών (π.χ. European Women's Lobby, Women citizens of Europe Network) τόνισαν ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα στην αρχή της ισότητας των φύλων, ιδίως με τη μνεία της αρχής αυτής στο προοίμιο των Συνθηκών ή ακόμα με την προσθήκη ενός νέου Τίτλου. Προτάθηκε επίσης να εισαχθεί στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων μια γενική διάταξη για την αποφυγή διακρίσεων λόγω φύλου την οποία θα μπορούν να επικαλούνται άμεσα οι πολίτες, όπως συμβαίνει με την αρχή της αποφυγής διακρίσεων λόγω εθνικότητας.

5. Στο τέλος αυτής της ανταλλαγής απόψεων, ο κ. Amato κάλεσε τους συμμετέχοντες να ορίσουν τα πρόσωπα της ομάδας επαφής που θα λάβουν τον λόγο κατά τη σύνοδο της Συνέλευσης στις 24-25 Ιουνίου. Πρότεινε να πραγματοποιηθούν διαβουλεύσεις στα πλαίσια των προαναφερθεισών υποομάδων και τόνισε ότι, όπως και οι άλλες ομάδες επαφής που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, θα έχουν στη διάθεσή τους 25 έως 30 λεπτά. Ο κ. Amato πρότεινε επίσης να εκπροσωπηθεί και μια οργάνωση από τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες.

Κατόπιν αυτών αποφασίστηκε ότι οκτώ πρόσωπα θα λάβουν τον λόγο, καθένα από τα οποία θα διαθέτει περίπου 3 λεπτά :

Ακαδημαϊκός κόσμος :

- κ. Jean-Victor Louis (AGORA και Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Φλωρεντίας)
- κα Florence Deloche-Gaudez (Σχολή Πολιτικών Επιστημών, Παρίσι),

Think tanks :

- κα Kirsty Hughes (Centre for European Policy Studies / European Policy Institutes Network - CEPS/EPIN)
- κ. Stanley Crossick (European Policy Centre - EPC)

Ευρωπαϊκά κινήματα / κινήματα νέων :

- κα Pascale Joannin (Fondation Robert Schuman)

Επιστημονική έρευνα :

- κ. Antonio Rodota (European Intergovernmental Research Organisations EIROForum)

Πανεπιστημιακά κινήματα γυναικών :

- κα Teresa Freixes (Women Citizens of Europe Network)

Υποψήφιες χώρες

- κ. Karoly Lorant (Institute for Economic Analysis and Informatics, Hungary - ECOSTAT)

ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ

Πρόεδρος της ομάδας : κ. Jean-Luc Dehaene

Αριθμός εγγεγραμμένων οργανώσεων : 66

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 94

1. Στη συνεδρίαση προήδρευσε ο κ. Jean-Luc Dehaene, Αντιπρόεδρος της Συνέλευσης. Είχαν εγγραφεί 94 συμμετέχοντες που εκπροσωπούσαν 66 οργανώσεις.
Το κύριο μέρος των παρεμβάσεων αφορούσε είτε θεσμικά θέματα, είτε τα θέματα της ιθαγένειας και της συμμετοχικής δημοκρατίας.
2. Όσον αφορά τα θεσμικά θέματα, οι οργανώσεις που έλαβαν τον λόγο ζήτησαν κυρίως τα εξής :
  - ◆ ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη, σαφές και κατανοητό από όλους τους πολίτες
  - ◆ τη διατήρηση της κοινοτικής μεθόδου και την καθιέρωση ενός απλού και σαφούς συστήματος λήψεως αποφάσεων
  - ◆ το Συμβούλιο να μην αποτελεί την κυβέρνηση της Ένωσης γιατί είναι το λιγότερο νομιμοποιημένο όργανο για τη λήψη αποφάσεων εφόσον δεν είναι δημοκρατικά υπόλογο έναντι κανενός εκλεγμένου ευρωπαϊκού κοινοβουλευτικού σώματος
  - ◆ να αναλάβει η Επιτροπή τη διακυβέρνηση της Ένωσης γιατί είναι το μόνο όργανο που μπορεί να εκπροσωπεί το κοινό συμφέρον των ευρωπαίων πολιτών
  - ◆ να εκλέγεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
  - ◆ να ενισχυθούν οι αρμοδιότητες της Ένωσης στους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής
  - ◆ να αναλάβει η Ένωση ρόλο συν-ρυθμιστή της παγκοσμιοποίησης
  - ◆ να προβλεφθεί η διεξαγωγή ευρωπαϊκού δημοψηφίσματος ή εθνικών δημοψηφισμάτων για την έγκριση του ευρωπαϊκού συντάγματος (μία οργάνωση ήταν αντίθετη)

3. Όσον αφορά την ιθαγένεια και τη συμμετοχική δημοκρατία, οι οργανώσεις ζήτησαν ιδίως να εγγραφούν στη Συνθήκη :

- ◆ το δικαίωμα των πολιτών να ενημερώνονται για τα ευρωπαϊκά θέματα
- ◆ ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
- ◆ η «επιδίωξη του γενικού συμφέροντος» μεταξύ των θεμελιωδών στόχων της Ένωσης
- ◆ η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει και οικονομικές και κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές
- ◆ η τακτική διοργάνωση «διαλόγου των πολιτών» κατά το πρότυπο του κοινωνικού διαλόγου
- ◆ η αρχή της δημοκρατικής λήψεως αποφάσεων με ισότιμη εκπροσώπηση των ενδιαφερομένων
- ◆ η σημασία των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας για την κοινωνική συνοχή και προς όφελος των ευρωπαίων πολιτών
- ◆ η αρχή της οριζόντιας επικουρικότητας
- ◆ το δικαίωμα των πολιτών να συμμετέχουν σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας των ευρωπαϊκών αποφάσεων και της εφαρμογής τους, ιδίως με τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων στα πλαίσια μιας πραγματικής εταιρικής σχέσης και με την από κοινού αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των εφαρμοζόμενων πολιτικών
- ◆ η καθιέρωση του θεσμού του συνεταίριζεσθαι σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- ◆ η αναγνώριση του ρόλου των μη κερδοσκοπικών οργανισμών (συνεταιρισμοί, αλληλασφαλιστικά ταμεία, ενώσεις)

Επί πλέον ζητήθηκε αφενός η ενσωμάτωση της θρησκευτικής ελευθερίας στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και αφετέρου η ενίσχυση του άρθρου 13 κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

4. Στο τέλος της συνεδρίασης ορίστηκαν ως ομιλητές στη σύνοδο της ολομέλειας :

- ο κ. Fernand HERMAN (Federalist Voice)
- η κα Alison WESTON (JEF - Europe)
- η κα Charlotte ROFFIAEN (A.C.N. – Φόρουμ της Κοινωνίας των Πολιτών)
- η κα Maria MIGUEL SIERRA (Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά του Ρατσισμού)
- ο κ. Pawel KRZECZUNOWICZ (Γραφείο των πολωνικών ΜΚΟ στις Βρυξέλλες)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πρόεδρος της ομάδας : κα Ana Palacio

Αριθμός εγγεγραμμένων ευρωπαϊκών οργανώσεων : 18

Αριθμός εγγεγραμμένων εθνικών οργανώσεων ή αρχών : 138

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 187

Στη συνεδρίαση προήδρευσε η κα Ana PALACIO, μέλος του Προεδρείου της Συνέλευσης. Πρώτος ομιλητής ήταν ο κ. Eduardo ZAPLANA, Πρώτος Αντιπρόεδρος της Επιτροπής των Περιφερειών.

Οι ευρωπαϊκές οργανώσεις εκπροσώπησης περιφερειακών και τοπικών αρχών οι οποίες είχαν υποβάλει εισηγήσεις στο Φόρουμ προέβησαν κατά την έναρξη των συζητήσεων στην παρουσίαση των εργασιών τους.

A. Προτάσεις επί των οποίων υπήρξε συναίνεση μεταξύ των οργανώσεων

Οι οργανώσεις **συνεχάρησαν** την κα PALACIO για τη συγκρότηση αυτής της ομάδας επαφής και ζήτησαν ομόφωνα να πραγματοποιεί **τακτικές συνεδριάσεις** μέχρι το τέλος των εργασιών της Συνέλευσης. Επί πλέον ζήτησαν να δημιουργήσει η Συνέλευση μια **ομάδα εργασίας** που να είναι αφιερωμένη ειδικά στην εξέταση των θεμάτων των περιφερειακών και τοπικών αρχών.

Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, οι οποίες εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία, υπογράμμισαν ότι αποτελούν μέρος του συστήματος διακυβέρνησης της Ένωσης και ότι συχνά φέρουν την ευθύνη της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας.

Θεμελιώδη δικαιώματα

1. Να ενσωματωθεί στη Συνθήκη ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και ιδίως το προοίμιό του
2. Να ληφθούν υπόψη οι περιφέρειες και οι τοπικές αρχές στο άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΚ
3. Να συμπεριληφθούν στη Συνθήκη (με τρόπο που μένει να καθοριστεί) εγγυήσεις για τη λειτουργία της τοπικής δημοκρατίας, η οποία αποτελεί **κοινή κληρονομιά όλων των ευρωπαίων**, με την ενσωμάτωση ιδίως του Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον οποίο έχουν ήδη υπογράψει και επικυρώσει όλες οι υποψήφιες χώρες και τα περισσότερα κράτη μέλη.

Καθήκοντα της Ένωσης

1. Να συνταχθεί μια συνταγματικής φύσεως Συνθήκη που θα διευκρινίζει και θα προσδιορίζει τα καθήκοντα της Ένωσης.
2. Μεταξύ των στόχων της Ένωσης, να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στο καθήκον εξασφάλισης οικονομικής, κοινωνικής και χωρικής συνοχής.
3. Να καθιερωθεί ένα νομικό μέσο που θα διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία των τοπικών αρχών εντός της ΕΕ και στα εξωτερικά της σύνορα.
4. Να προβλεφθεί στη Συνθήκη η προνομιακή μεταχείριση των άκρως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης.

Αναγκαίο μέσα

5. Όλοι οι συμμετέχοντες ζήτησαν να μην θεσπίζονται πλέον υπερβολικά λεπτομερείς νομοθετικές διατάξεις τις οποίες θα πρέπει να θέτουν σε εφαρμογή οι περιφερειακές και τοπικές αρχές (π.χ. στη Σουηδία είναι οι νομαρχίες που οφείλουν να θέσουν σε εφαρμογή το 60-70% της κοινοτικής νομοθεσίας)
6. Όλοι οι συμμετέχοντες ζήτησαν, σύμφωνα με την εξαιρετική πρακτική που εφαρμόζεται στην Αυστρία, να διοργανώνονται εκ των προτέρων διαβουλεύσεις στα πρώτα κιόλας στάδια της νομοθετικής διαδικασίας, μέσα σε πνεύμα πραγματικής εταιρικής σχέσης μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των περιφερειακών και τοπικών αρχών. Στη Συνθήκη θα πρέπει να προβλεφθεί η υποχρέωση διαβουλεύσεων για όλες τις πολιτικές που έχουν σοβαρές επιπτώσεις σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο και για όλες τις πολιτικές που συνεπάγονται δημοσιονομικές συνέπειες για τις περιφέρειες και τις πόλεις. Επί πλέον, πρέπει να προβλεφθεί ένας «κώδικας διαβουλεύσεων» που θα εγγυάται τη διαφάνεια και τη δίκαιη εφαρμογή των συγκεκριμένων πρακτικών.
Οι οργανώσεις κατήγγειλαν τις ανεπάρκειες των διαβουλεύσεων που βασίζονται σε πράσινες ή λευκές βίβλους και ζήτησαν να εγγραφεί στη Συνθήκη η αρχή της χρηστής διακυβέρνησης.

Επικουρικότητα και αρμοδιότητες

7. Να δοθεί πραγματικό νόημα στη φράση «όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες» που περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 της Συνθήκης ΕΕ.
8. Να υπάρξει **πραγματική επικουρικότητα**, στα πλαίσια της οποίας θα αναγνωρίζονται τα **τέσσερα επίπεδα** διοίκησης που υπάρχουν στην Ευρώπη : ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό.
9. Να τροποποιηθεί το άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ προκειμένου να αναγνωριστεί ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών, χωρίς να θίγονται οι εσωτερικές δομές των κρατών μελών.
10. Να τροποποιηθεί το άρθρο 10 της Συνθήκης ΕΚ ώστε η πιστή συνεργασία να επεκταθεί και στις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές.
11. Ελλείψει συγκεκριμένου καταλόγου αρμοδιοτήτων, **θεωρείται ως απολύτως αναγκαίο** να καθιερωθεί σύστημα ελέγχου τόσο εκ των προτέρων όσο και εκ των υστέρων, η δε καλύτερη εγγύηση του σωστού ελέγχου της επικουρικότητας είναι αυτή που περιγράφεται στο παρακάτω σημείο 15.
12. Να αναγνωρισθεί στη Συνθήκη η «**αρχή της συνάφειας**», που είναι ήδη γνωστή στο γερμανικό συνταγματικό δίκαιο, σύμφωνα με την οποία ο ευρωπαίος νομοθέτης οφείλει να είναι υπεύθυνος για τις οικονομικές συνέπειες των αποφάσεών του ή να παρέχει στις τοπικές αρχές, όταν αυτές αναλαμβάνουν την εκτέλεση των αποφάσεών του, πράγμα που συμβαίνει συχνά, τα αναγκαία μέσα για τον σκοπό αυτό (παράδειγμα : το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας διακήρυξε ότι κάθε σχολείο πρέπει να είναι συνδεδεμένο με το Διαδίκτυο, αλλά το κόστος αυτής της διασύνδεσης βαρύνει τις τοπικές αρχές).

Αιτήματα σχετικά με την Επιτροπή των Περιφερειών

13. Να αναγνωρισθεί η Επιτροπή των Περιφερειών ως θεσμικό όργανο της Ένωσης (στην πράξη αυτό σημαίνει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου προς υποστήριξη των αρμοδιοτήτων της).
14. Να αναπροσαρμοστεί η σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών λόγω της υποεκπροσώπησης των τοπικών αρχών σε ορισμένες αντιπροσωπίες.

B. Ειδικά αιτήματα των περιφερειών που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες

15. Να δοθεί στις περιφέρειες που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες δικαίωμα ατομικής προσφυγής στο Δικαστήριο (προσφυγή για τον έλεγχο της νομιμότητας).
16. Να τους δοθεί, κατ' ελάχιστον, δικαίωμα προσφυγής μέσω της Επιτροπής των Περιφερειών (σημειωτέον ότι η Συνθήκη της Νίκαιας παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενεργητική νομιμοποίηση).
17. Να προβλεφθεί ειδικό καθεστώς στη Συνθήκη για τις περιφέρειες που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες ή να υιοθετηθεί η πρόταση LAMASSOURE ότι οι περιφέρειες αποτελούν «εταίρους της Ένωσης».
18. Να συμμετάσχουν τα τοπικά κοινοβούλια στην COSAC (Διάσκεψη των επιτροπών ευρωπαϊκών υποθέσεων).
19. Να συμμετάσχουν οι περιφερειακοί υπουργοί στο Συμβούλιο βάσει του άρθρου 203 της Συνθήκης ΕΚ.

Γ. Καθορισμός των οργάνων που θα λάβουν τον λόγο στη σύνοδο της ολομέλειας :

- Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης
  - Ένωση των Ευρωπαϊκών Παραμεθόριων Περιοχών
  - Διάσκεψη των Περιφερειακών και Θαλάσσιων Περιοχών της Ευρώπης
  - Συμβούλιο των Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης
  - Ευρωπαϊκές (Eurocities)
-

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Πρόεδρος της ομάδας : κ. António Vitorino

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 94 (64 οργανώσεις)

1. Η ομάδα επαφής, της οποίας προήδρευσε ο Επίτροπος κ. Vitorino, κάλυψε ευρεία κλίμακα θεμάτων και ιδίως τα ανθρώπινα δικαιώματα στα πλαίσια των εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης. 64 οργανώσεις (94 άτομα) είχαν εγγραφεί να συμμετάσχουν στη συνεδρίαση. Ορισμένες από τις συμμετέχουσες οργανώσεις εκπροσωπούσαν ένα ευρύτερο δίκτυο οργανώσεων σε διεθνές επίπεδο.
2. Όλοι οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια ένωση αξιών και ότι η προστασία και προώθηση αυτών των αξιών πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο των πολιτικών της Ένωσης, τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών. Θεωρείται επίσης ως γενικά αποδεκτό ότι η αύξηση της διαφάνειας και της ευθύνης των θεσμικών οργάνων, η μεγαλύτερη έμφαση στην ισότητα των φύλων στη Συνθήκη ΕΚ και στις πολιτικές της Ένωσης και η εντατικοποίηση του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών αποτελούν στοιχεία μεγάλης σπουδαιότητας για την έμπρακτη εξασφάλιση της εφαρμογής των ανθρώπινων δικαιωμάτων.
3. Όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η μεγάλη πλειοψηφία των ομιλητών ζήτησε να ενσωματωθεί ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στις Συνθήκες ώστε να καταστεί νομικά δεσμευτικός. Πολλοί πιστεύουν ότι το κείμενο του Χάρτη θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να συμπεριλάβει ή να ενισχύσει ορισμένα δικαιώματα και ότι η Συνέλευση πρέπει να εξετάσει το ζήτημα αυτό. Άλλοι τόνισαν ότι αν ανοίξει και πάλι η συζήτηση για το περιεχόμενο του Χάρτη υπάρχει κίνδυνος αυτό να οδηγήσει στην αποδυνάμωση του κειμένου και πρότειναν να προβλεφθεί η δυνατότητα μελλοντικής αναθεώρησής του μετά την ενσωμάτωσή του στις Συνθήκες.

4. Η κατάρτιση ενός καταλόγου δικαιωμάτων δεν θεωρείται επαρκές μέτρο και πολλοί ομιλητές συμφώνησαν ότι η ουσιαστική προστασία των δικαιωμάτων εξαρτάται από την ύπαρξη αποτελεσματικών μηχανισμών εφαρμογής και ελέγχου, καθώς και από την ένταξη των ανθρώπινων δικαιωμάτων σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ. Ως προς το θέμα αυτό, πολλοί ζήτησαν τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου, ιδίως στα πλαίσια του σημερινού «τρίτου πυλώνα». Επίσης, μεγάλος αριθμός ομιλητών ζήτησε την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (καθώς και σε άλλες διεθνείς πράξεις στον τομέα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως στον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη).
5. Όσον αφορά την εξωτερική διάσταση, ορισμένοι ομιλητές ζήτησαν μια ενεργητική και συνεπή πολιτική στον τομέα των ανθρώπινων δικαιωμάτων η οποία θα βασίζεται στις αρχές της καθολικότητας και του αδιαιρέτου των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Οι σχέσεις της Ένωσης με τις τρίτες χώρες πρέπει να διέπονται από τις διεθνώς ισχύουσες αρχές όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ορισμένοι συμμετέχοντες επισήμαναν ότι θα πρέπει δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά δικαιώματα και ότι τα εν λόγω δικαιώματα θα πρέπει να ενισχυθούν τόσο στα πλαίσια του νομικού συστήματος της Ένωσης όσο και στις πολιτικές της.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Πρόεδρος της ομάδας : κ. Henning Christophersen

Συμπρόεδροι : κα Anne Van Lancker, Λόρδος Tomlinson, κ. Kimmo Kiljunen

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 42 (29 οργανώσεις)

- Όλοι οι συμμετέχοντες δέχτηκαν με ικανοποίηση την ιδέα της διεξαγωγής διαβουλεύσεων με την κοινωνία των πολιτών μέσω των ομάδων επαφής και της συνόδου της ολομέλειας. Ορισμένοι συμμετέχοντες υπογράμμισαν ότι είναι ανάγκη να δοθεί θεσμικό πλαίσιο στον διάλογο με την κοινωνία των πολιτών, αν και μερικοί προειδοποίησαν ότι αυτό δεν θα πρέπει να αποτελέσει τροχοπέδη στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων.
- Είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η εξωτερική πολιτική της ΕΕ και να καθιερωθεί μια συσχέτιση μεταξύ αναπτυξιακής βοήθειας και εξωτερικής πολιτικής, ιδίως όσον αφορά τους στόχους της πολιτικής αυτής, τη διαδικασία λήψεως αποφάσεων και τους μηχανισμούς εφαρμογής της, ώστε να καταστεί περισσότερο σαφές ότι η αναπτυξιακή πολιτική αποτελεί ένα από τα συστατικά στοιχεία της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ.
- Είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνοχή των άλλων πολιτικών της ΕΕ με τους στόχους της στον τομέα της αναπτυξιακής πολιτικής.
- Το Συμβούλιο Ανάπτυξης θα πρέπει να καταργηθεί αλλά όχι στο παρόν στάδιο.
- Η εξάλειψη της φτώχειας θα πρέπει να λάβει απόλυτη προτεραιότητα στη νέα Συνθήκη.
- Πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στις κοινωνικές πτυχές τόσο στην εξωτερική όσο και στην εσωτερική διάσταση των πολιτικών της ΕΕ.
- Η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ.
- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης πρέπει να ενσωματωθεί στον κοινοτικό προϋπολογισμό και να υπόκειται στις ίδιες διαδικασίες όπως και τα άλλα μέσα αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ.
- Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων πρέπει να ενσωματωθεί στη Συνθήκη.

- Όλοι οι ομιλητές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη συμμετοχή των υποψήφιων χωρών στις εργασίες της Συνέλευσης. Η παρουσία των υποψήφιων χωρών δημιουργεί μια νέα κατάσταση όχι μόνο λόγω του γεγονότος ότι είναι λιγότερο ανεπτυγμένες από την άποψη των εισοδημάτων τους αλλά και επειδή έχουν λιγότερη αναπτυγμένη αναπτυξιακή πολιτική. Αυτή η κατάσταση όμως θα αλλάξει σταδιακά καθώς η προενταξιακή πολιτική θα τις βοηθήσει να βελτιώσουν και την αναπτυξιακή τους πολιτική.
  - Πρέπει να δοθεί έμφαση στην ίση μεταχείριση και στην ισότητα ευκαιριών ανδρών-γυναικών.
  - Ο πρόεδρος και οι συμπρόεδροι δήλωσαν ότι είναι πρόθυμοι να συνεχίσουν τον διάλογο με βάση τις εισηγήσεις των μελών της ομάδας επαφής, και ιδίως βάσει συγκεκριμένων και στοιχειοθετημένων προτάσεων σχετικά με τα υπό συζήτηση θέματα.
-

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Πρόεδρος της ομάδας : κ. Alojz Peterle

Αριθμός εγγεγραμμένων οργανώσεων : 53

Αριθμός εγγεγραμμένων συμμετεχόντων : 71

1. Ο κ. Peterle, μέλος του Προεδρείου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, προήδρευσε, στις 12 Ιουνίου, στο κτίριο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλλες, σε μια συνεδρίαση ακρόασης («ομάδα επαφής») των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πολιτισμού, με τη συνδρομή του κ. van Mierlo, τακτικού μέλους, και της κας Birzniece, αναπληρωματικού μέλους. Ο κ. Van der Linden, τακτικό μέλος, και η κα Palacio, μέλος του Προεδρείου, επίσης έλαβαν μέρος σε όλες ή σε μερικές από τις ακροάσεις. Τα καθήκοντα γραμματείας τα ανέλαβε η Γραμματεία της Συνέλευσης.

2. 53 οργανώσεις είχαν εγγραφεί για να συμμετάσχουν στην ακρόαση αυτή (βλ. επισυναπτόμενο κατάλογο συμμετοχών). Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η πολυμορφία των οργανισμών και ΜΚΟ που εκπροσωπήθηκαν στην ακρόαση αυτή επελέγησαν πέντε βασικοί θεματικοί τομείς :

- τέχνη και πολιτιστική κληρονομιά,
- συνεργασία σε πολιτιστικά θέματα,
- γλώσσες και μειονότητες,
- εκκλησίες και θρησκευτικές ενώσεις,
- παιδεία.

3. Ο πρόεδρος, στην εισαγωγή του, κάλεσε τους οργανισμούς και τις ΜΚΟ να εκφράσουν τις απόψεις τους για τα θέματα και τα ζητήματα που περιλαμβάνονται στη δήλωση του Λάκεν καθώς και γι' αυτά που συζητήθηκαν κατά τις πρώτες συνόδους της Συνέλευσης. Τα κυριότερα σημεία που έθιξαν οι ομιλητές αφορούσαν τα ακόλουθα, χωρίς να πρόκειται εν προκειμένω για εξαντλητικό κατάλογο :

- Οι δράσεις της Ένωσης στον τομέα του πολιτισμού κρίνονται ως επί το πλείστον ανεπαρκείς. Οι ευρωπαϊκές δράσεις δεν θίγουν τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο αλλά τις συμπληρώνουν. Θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι δράσεις που αυξάνουν το αίσθημα συμμετοχής σε έναν ευρύτερο ευρωπαϊκό πολιτιστικό χώρο.
- Πολλοί ομιλητές ζήτησαν να ενσωματωθεί ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στη Συνθήκη. Ορισμένοι πρότειναν, με την ευκαιρία της ενσωμάτωσης, να τροποποιηθεί ώστε να περιλάβει και το δικαίωμα στον πολιτισμό ή μια αναφορά στις πνευματικές και πολιτιστικές αξίες που βρίσκονται στη βάση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.
- Αρκετοί ομιλητές ζήτησαν να διατηρηθούν οι διατάξεις της Συνθήκης που αναφέρονται στον πολιτισμό (άρθρο 151) και να αποτελέσουν στο μέλλον αντικείμενο αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία (και όχι όπως τώρα με ομοφωνία και διαδικασία συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο). Πολλοί ομιλητές τόνισαν ότι τα σημαντικότερα μέτρα που έχουν ληφθεί από την Ένωση στον τομέα του πολιτισμού θεμελιώθηκαν σε άλλη νομική βάση και όχι στο άρθρο 151, και αυτό προκειμένου, κατά τη γνώμη τους, να αποφευχθεί η υποχρέωση ομοφωνίας που επιβάλλει. Μερικοί ομιλητές τόνισαν ότι τάσσονται υπέρ του πρωτοκόλλου για το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη, το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες, και δήλωσαν ότι επιθυμούν τη διατήρησή του.
- Πολλοί ομιλητές εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους για το γεγονός ότι η ιδιαιτερότητα των πολιτιστικών αγαθών δεν λαμβάνεται επαρκώς υπόψη στις ευρωπαϊκές Συνθήκες. Τα πολιτιστικά αγαθά δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως ένα οποιοδήποτε εμπορικό προϊόν και θα πρέπει να τύχουν ή να συνεχίσουν να τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της κινηματογραφικής παραγωγής.
- Οι ομιλητές που εκπροσωπούσαν εκκλησίες ή θρησκευτικές κοινότητες εξέφρασαν την υποστήριξή τους στη δήλωση αριθ. 11 που προσαρτάται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ σχετικά με το καθεστώς των εκκλησιών και των μη ομολογιακών ενώσεων. Έκριναν επί πλέον ότι οι αξίες που ενώνουν την ευρωπαϊκή ήπειρο και οι οποίες αντανακλώνται στις ευρωπαϊκές αρχές (αξίες όπως αυτές της ειρήνης, της ελευθερίας, της αξιοπρέπειας της ανθρώπινης ύπαρξης, της αλληλεγγύης, της δημοκρατίας) οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στη θρησκευτική κληρονομιά της Ευρώπης, και ιδίως στη χριστιανική. Η κληρονομιά αυτή και οι συγκεκριμένοι δεσμοί δεν θα πρέπει να ξεχαστούν αλλά να εμφανίζονται στα ευρωπαϊκά κείμενα. Ωστόσο, ένας ομιλητής τόνισε ότι ένα όλο και μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού δεν αναφέρεται πλέον σε αυτή τη θρησκευτική κληρονομιά και ότι η μνεία της θα οδηγούσε στον διαχωρισμό των πολιτών σε θρήσκους και άθρησκους.

- Πολλοί ομιλητές υπενθύμισαν την ύπαρξη μειονοτικών γλωσσών ή πολιτισμών στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η θέση τους θα πρέπει να τύχει αναγνώρισης και να υποστηριχθεί η ανάπτυξή τους.

4. Στο τέλος των ομιλιών και συζητήσεων, ο πρόεδρος υπενθύμισε ότι η σύνοδος της Συνέλευσης στις 24-25 Ιουνίου θα είναι αφιερωμένη στην ακρόαση της κοινωνίας των πολιτών. Οι οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο του πολιτισμού θα έχουν στη διάθεσή τους 25 έως 30 λεπτά για να παρουσιάσουν τις απόψεις τους. Στη συνέχεια θα διεξαχθεί συζήτηση, ίσης διάρκειας, με τα μέλη της Συνέλευσης. Ο πρόεδρος κάλεσε τις συμμετέχουσες οργανώσεις να τον ενημερώσουν για τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να κάνουν χρήση αυτού του χρόνου ομιλίας. Ύστερα από μια σύντομη διαβούλευση, αποφασίστηκαν τα ακόλουθα :

- πολιτιστική συνεργασία, τέχνη και πολιτιστική κληρονομιά, παιδεία : 10 λεπτά που θα κατανεμηθούν μεταξύ του κ. von des Gablentz (Europa Nostra) και της κας Chabaud (Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τις Τέχνες και την Πολιτιστική Κληρονομιά)
- εκκλησίες και θρησκείες : 10 λεπτά, κ. Jenkins (Συνδιάσκεψη των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών)
- γλώσσες και μειονότητες : 5 λεπτά.

Οι ομιλητές καλούνται να λάβουν υπόψη τους τις υποδείξεις που τους έκαναν οι συμμετέχοντες όσον αφορά το περιεχόμενο των παρεμβάσεών τους ενώπιον της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης.
